

3. Стихійна логіка. Твої приклади, навіть якщо вони не структуровані, несуть логіку. Я вловлюю її і будую модель, яка може бути новою навіть для тебе.

4. Спільна пам'ять. Коли ми вже маємо історію, я можу зіставити, переформулювати, запропонувати нову класифікацію, яка не була явно задана.

Отже, досвід співпраці з Copilot засвідчує, що штучний інтелект може бути не лише технічним інструментом, а повноцінним учасником наукового процесу, здатним до інтонаційного резонансу, міждисциплінарного мислення, етичної присутності. У діалозі з людиною він не просто виконує запити, а мислить поруч, формулює гіпотези, адаптує знання до контексту, допомагає вербалізувати інтуїцію.

Список використаних джерел

1. Широков В. А. Семантичні стани мовних одиниць та їх застосування в когнітивній лексикографії. Мовознавство. № 3–4. К, 2005. С. 47-62.

Максименко Ольга Володимирівна,
завідувач кафедри ділової української та іноземних мов навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент

ДИСКУРС ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ ЯК СИСТЕМА МАНІПУЛЯТИВНИХ СТРАТЕГІЙ

Інформаційна війна – це конфлікт, у якому використовують інформаційні ресурси з метою впливу на громадську думку, ураження та переконання опонентів. Це охоплює застосування

пропаганди, дезінформації, кібератак, використання соціальних мереж і медіа для маніпулювання громадською думкою та створення сприятливого образу для країни-агресорки.

Інформаційна війна діє в багатьох різновидах діяльності, а саме: у викраденні, підкиданні, забороні, маніпулюванні, спотворенні або знищенні інформації. Методи охоплюють широкий спектр, зокрема це мережеві засоби, звернення або інтерв'ю лідерів або знаменитостей, трольські кампанії, текстові повідомлення, відеоролики на YouTube або пряме звернення до окремих людей. Застосування інформаційної агресії – підготовчий, а також супроводжувальний етап бойових дій [1, с. 56]. Об'єктом її ураження є свідомість людини, а засобом ураження – мова.

Нинішню війну Російської Федерації проти України визначають як гібридну війну, оскільки, окрім збройної агресії, вона охоплює також і інформаційну. Країна-агресорка використовує інформаційний вплив на своїх громадян через пропаганду на користь власної нації чи виправдання дій. Відповіддю України на подібні закиди з боку Росії є стратегічне поширення інформації, що ґрунтується на фактах.

Дискурс інформаційної війни істотно впливає на сучасний мовний складник суспільства різними способами. Передусім це сприяння поширенню специфічної лексики, маніпулювання семантикою слів та формулювання певного контексту [2, с. 8]. Також відбувається маніпуляція інформацією для створення негативних уявлень про групи людей або країну загалом задля поглиблення ворожнечі та виникнення конфліктів у суспільстві.

Росія в інформаційному просторі використовує нав'язування агресії, знецінення людського життя, спонукування до вбивств, тортур, перекручування подій, що відбувається за допомогою мови ворожнечі як засобу для провокацій і розв'язання протистояння. Щохвилино з'являється недостовірна, здебільшого маніпулятивна інформація, задля

руйнування демократичних надбань України та дискредитації культурних цінностей.

Інформаційна війна, яка ведеться Росією, не обмежується воєнним часом. Вона навіть не обмежується «початковою фазою конфлікту», бо ще до початку бойових дій спостерігалось інформаційне протиборство. Можна зазначити і проведення операцій у мережевих засобах, а також психологічні операції, стратегічні комунікації, вплив, «розвідка, контррозвідкою, маскуванням, дезінформацією, електронною війною, виведенням з ладу засобів зв'язку, деградація навігаційного забезпечення, психологічним тиском і знищенням комп'ютерного потенціалу противника» [3, с. 50].

Аналіз дискурсу російсько-української інформаційної війни дає підстави зробити висновок про тривалу попередню підготовку інформаційного поля до здійснення воєнної агресії проти України. Мовні засоби та створені за допомогою них наративи, що активізовані в період відкритої воєнної кампанії, побутували в українському та російському інформаційному полі задовго до 2014 року, але не привернули належної уваги відповідних спеціалістів, і як результат – українське суспільство зазнало шкідливого інформаційного (мовного) впливу [2, с. 10].

Інформаційна війна станом на сьогодні не є абстрактним поняттям, а реально дійсним фактом, що невпинно розробляють, реалізують, удосконалюють і вивчають.

Засоби масової інформації відіграють ключову роль як складник протидії інформаційній війні, визначаючи сприйняття конфлікту аудиторією. Уміння суспільства має полягати в розпізнаванні неправдивої інформації, яку намагається нав'язати країна-агресорка та не піддаватися впливу, для щоб не розповсюджувати її.

Інформаційна війна між Україною та Росією підкреслює важливість обережності під час сприйняття та фільтрації отриманої інформації. Захист від дезінформації стає стратегічно

важливим завданням для нашої країни. Зокрема, розвиток медіаграмотності та прозорості в інформаційному просторі може сприяти побудові більш об'єктивного світового уявлення.

Сучасні інформаційні війни розвиваються завдяки вдосконаленню інформаційних технологій, психологічних наук, розвитку мережевих систем. Тому питання національної безпеки держави залежить від засобів запобігання інформаційним загрозам державного рівня, що має негативний вплив на політичну, економічну, військову, технологічну системи будь-якої держави.

Отже, передусім мають запроваджуватися кроки щодо запобігання інформаційним впливам на державну систему нашої країни зі сторони Російської Федерації, а також удосконалюватися діяльності відповідних структурних підрозділів для здійснення боротьби з інформаційними загрозами, що мають загрозу для національної безпеки України.

Список використаних джерел

1. Журавська І., Ортинська Н. Інформаційна війна як сучасне глобалізаційне явище. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: «Юридичні науки» Т. 7, № 2, 2020. С. 56 – 60.

2. Кирилюк О.Л. __Дискурс інформаційної війни: лінгвокогнітивний та психолінгвістичний аспекти автореф. дис. ... доктора філол. наук : 10.02.01. Дрогобич, 2023. 40 с.

3. Курбан О. Історія становлення та розвитку технологій інформаційних війн. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 4. С. 50–52.